

OGOVARANJE

(i njegova opasnost za novog muslimana)

الغيبة و خطرها على المسلم الجديد باللغة البوسنية

Autor:

Ahmed el-Emir

Prijevod:

EUROPEAN ISLAMIC RESEARCH CENTER (EIRC)

المركز الأوروبي للتراث والعلم

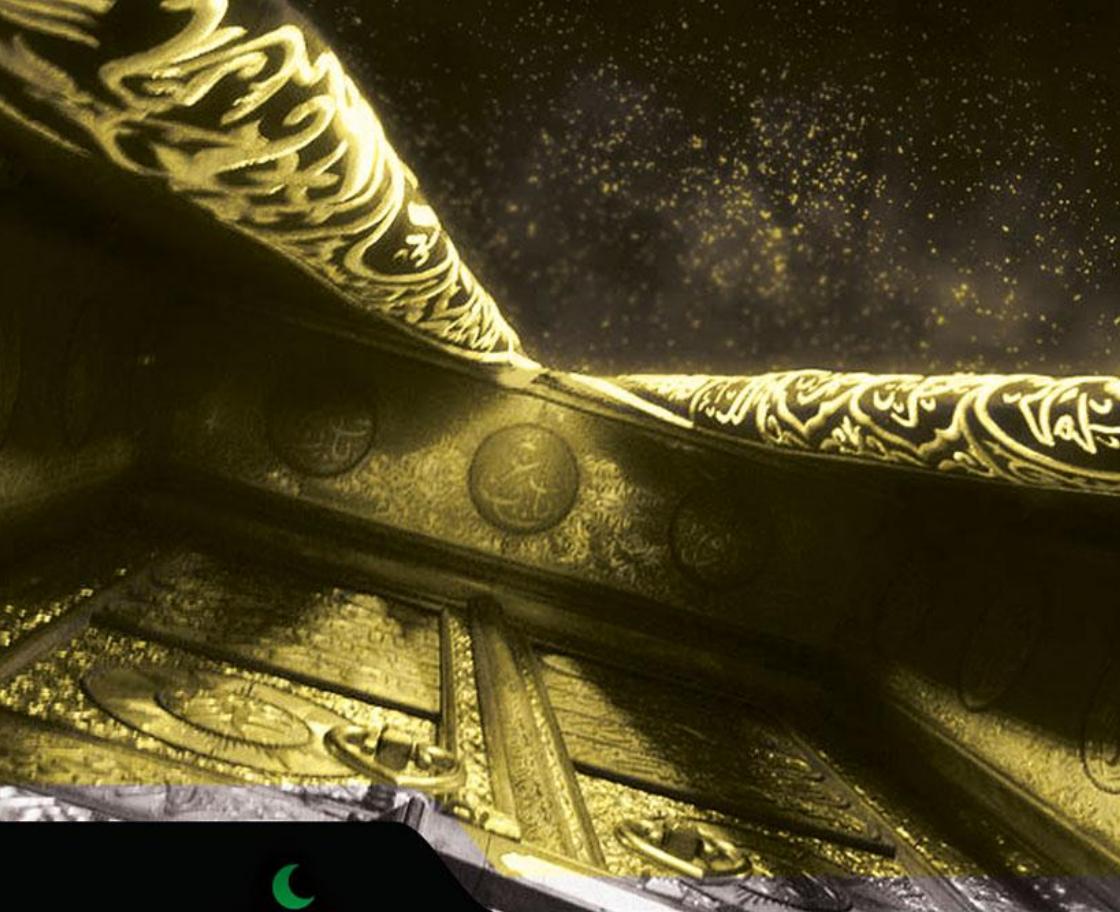
& Abd Allah el-Slovini

Revizija:

Melika Balić

WWW.ISLAMLAND.COM

ISLAM LAND
GROW GOODNESS BY YOUR HAND
EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM

UVOD

U ime Allaha, Milostivog, Samilosnog

Neka je salavat i selam na najuglednijeg i najčasnijeg od poslanika, Muhammeda, sina Abdullaha, na njegove ashabe i njegovu porodicu, sve zajedno do Sudnjega dana.

Zaista je od najčešćih opasnih stvari za muslimana i novog muslimana njegovo upadanje u ogovaranje (gibet) i prenošenje tuđih riječi (nemimet), pa čak i ako to radi nemamjerno. Ogovaranje je opasno za sve; kako za pojedinca tako i za društvo. Od njegovih ovosvjetskih opasnosti jeste da ono širi i prenosi prezir, neprijateljstvo i mržnju među ljudima, a njegova ahiretska opasnost se ogleda u tome što će ljudi biti naglavačke bačeni u vatru i to na lica. Neka nas Uzvišeni Allah sačuva, kao što nas je o tome obavijestio naš poslanik i miljenik Muhammed, sin Abdullaha, neka je salavat i selam na njega, kada je kazao: **“Zar će ljudi biti bacani na svoje noseve u vatru, osim zbog plodova njihovih jezika.”**

Zato novi musliman treba biti oprezan u vezi s tom stvari i tome obratiti najveću pažnju, i to tako da ne spominje odsutnog brata muslimana, osim ako spomene ono što on voli da se o njemu spomene, a u islamskoj okolini (okruženju) svaka osoba ima pravo na zaštitu časti i njegovog spominjanja. Islamski tolerantni Šerijat (vjerozakon) posvetio je posebnu pažnju podsticanju ljudi na zблиžavanje, širenje međusobne ljubavi, samilost i povezivanje, tako da cijelokupno muslimansko društvo postane poput čvrste zgrade čiji dijelovi povezuju i učvršćuju jedni druge. Allahov Poslanik, s. a. v. s., kaže:

“Vjernik je prema vjerniku¹ poput zgrade čiji dijelovi povezuju jedni druge; pa je onda spleo prste jedne ruke drugom.”

(Sahih Buhari)

Autor

¹ Tj. stanje vjernika u svom potpomaganju brata vjernika.

DEFINICIJA OGOMBARANJA (GIBETA)

Ebu-Hurejre, r. a., prenosi da je Allahov Poslanik, s. a. v. s., upitao: ““Znate li šta je ogovaranje?” Rekli su: ‘Allah i Njegov Poslanik to najbolje znaju.’ Rekao je: ‘Da govorиш o svome bratu ono što on ne voli.’ Rečeno je: ‘A šta ako je istina ono što o njemu govorim?!’ Rekao je: ‘Ako to bude istina – govorio si ga, a ako ne bude – onda si ga potvorio.’”

(Sahih Muslim)

ZABRANA OGOMBARANJA U ČASNOM KUR'ANU

Uzvišeni kaže: “Teško svakom klevetniku – podrugljivcu.”

(Sura El-Humaza, 1. ajet)

Uzvišeni kaže: “I ne slušaj nijednog krivokletnika, prezrena, klevetnika, onoga koji tuđe riječi prenosi.”

(Sura El-Kalem, 10. i 11. ajet)

Uzvišeni kaže: “O, vjernici, klonite se mnogih sumnjičenja, neka sumnjičenja su, zaista, grijeh. I ne uhodite jedni druge i ne ogovarajte jedni druge! Zar bi nekome od vas bilo draga da jede meso umrlog brata svoga – a vama je to odvratno – zato se bojte Allaha. Allaha, zaista, prima pokajanje i samilostan je.”

(Sura El-Hudžurat, 12. ajet)

Uzvišeni kaže: “**On ne izusti nijednu riječ, a da pored njega nije prisutan Onaj koji bdije.**”

(Sura Kaf, 18. ajet)

Uzvišeni kaže: “**Ne povodi se za onim što ne znaš! I sluh, i vid, i razum, za sve to će se, zaista, odgovarati.**”

(Sura El-Isra, 36. ajet)

Uzvišeni kaže: “**A oni koji vjernike i vjernice vrijedaju, a oni to ne zaslužuju, tovare na sebe klevetu i pravi grijeh.**”

(Sura El-Ahzab, 58. ajet)

ZABRANA OGUVANJA U VJEROVJESNIKOVOM (صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) SUNNETU

Allahov Poslanik (صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) je rekao: “**Nemam (osoba koja prenosi govor ljudi kako bi se širila smutnja među ljudima) neće ući u Džennet (Raj).**”

(Sahih Muslim)

Allahov Poslanik (صلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) je rekao: “**Želite li da vas obavijestim o najboljima među vama?**” ‘Da’, odgovorili su. On je rekao: ‘Oni, kada ih vide ljudi, podsjetite vas na Allaha (tj. kada ih ljudi vide, počinju spominjati Allaha, pošto oni imaju dobra svojstva).’ On je upitao: ‘Da li da vas obavijestim o najgorima među vama?’ ‘Da’, odgovorili su.

On je rekao: ‘Oni koji hodaju radi prenošenja riječi i čine smutnju među voljenima, želeteći dovesti nevine ljudi u teške situacije (poteškoće, nered, grijeh, preljubu, neispravnost).’”

(Sahih El-Edebul-Mufred)

Vjerovjesnik ﷺ je rekao: “Čuvajte se (lošeg) sumnjičenja, jer je sumnjičenje, zaista, najlažniji govor! Nemojte prisluškivati i uhoditi jedni druge!² Nemojte se takmičiti (u zlu), jedni drugima zavidjeti i jedni druge mrziti!³ Nemojte jedni drugima okretati leđa.⁴ Budite Allahovi robovi, braća.”

(Sahih Muslim)

Allahov Poslanik ﷺ je rekao: “O, vi, koji ste užvjerovali svojim jezicima, a iman još nije ušao u vaša srca, nemojte ogovarati muslimane i istraživati njihove mahane, jer onaj ko otkriva njihove mahane, Allah će otkriti njegove mahane, a čije mahane Allah otkrije, osramotit će ga u njegovoj kući.”

² Istraživanje mahana ili pretraživanje unutrašnjih tj. skrivenih stvari, a većinom se uhodi zbog zla. Uhoda je posjednik neke zle tajne, a melek posjednik dobre tajne.

³ Međusobno takmičenje je od takmičenja, a to je želja po nečemu i traženje monopolja s tim te prvenstva (visokog položaja) u tome. Zabranjuje se natjecanje u dunjalučkim stvarima da bi se tražio ponos i uzvišenost nad ljudima, ali u stvarima hajra dozvoljeno je takmičenje, čak i povoljno zbog govora Uzvišenog Allaha: “**I neka se natječu oni koji hoće da se natječu!**” (Sura El-Mutaffifun, 26. ajet)

⁴ Misli se na međusobno okretanje, napuštanje i rivalstvo.

(Sahih, navodi ga Ebu-Davud, Albani ga ocjenjuje kao sahih u Sahihu El-Džamiu broj 7984)

Allahov Poslanik ﷺ je rekao: “**Pojedini od vas vide nečistoću⁵ (nešto sitno) u oku svoga brata, dok kod sebe ne vidi palmino deblo!**”⁶

(Sahih Ibn-Hiban, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihu El-Džamiu broj 8013, Es-Sahih br. 33 i u Sahihu Et-Tergibu va Et-Terhibu br. 2331)

Aiša, neka je Allah njome zadovoljan, kaže: “**Rekla sam Vjerovjesniku** (عليهِ وَسَلَّمَ): ‘**Dovoljno je tebi da je Safija takva i takva.**’⁷ - Kažu neke ravije: to znači da je ona niskog rasta - On je odgovorio: ‘**Rekla si riječ, kada bi se pomiješala s vodom mora, promijenila bi je!**’”⁸

(Sahih Ebu-Davud, Tirmizija kaže da je hadis hasen sahih, Albani ga je ocijenio kao sahih u El-Miškatu br. 4857)

Allahov Poslanik ﷺ je rekao: “**Zaista rob izgovori riječ na koju i ne obraća pažnju,⁹ a radi nje će biti bačen u vatru dublje nego što je razdaljina od istoka do zapada.**”

⁵ Ono što padne u oko i piće od prašine, prljavštine kao zemlja, slamčica itd.

⁶ Ovdje se misli na veliku mahanu., tj. on vidi malu mahanu kod drugoga, a zaboravlja veliku kod sebe.

⁷ Njene vidljive mahane su takve i takve, tj. ona je niskog rasta.

⁸ Tj. ta riječ bi izmiješala vodu mora takvim mijehanjem da bi s njom promijenila njen ukus ili miris zbog žestine njene pokvarenosti i ružnoće i to je od najboljeg saopćavanja o zabrani ogovaranja.

⁹ Ne razmišlja o njoj je li dobra ili ne.

(Sahih Muslim)

Allahov Poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) je rekao: “**Zaista rob izgovori riječ ne obraćajući na nju pažnju, stigne tamo gdje stigne,¹⁰ a Allah mu zbog nje upiše Svoje zadovoljstvo do Sudnjeg dana, a zaista rob izgovori riječ ne obraćajući na nju pažnju, stigne tamo gdje stigne, a Allah mu zbog nje upiše Svoju srdžbu do dana kada Ga bude sreo.**”

(Sahih Ibn-Hiban, navodi ga Malik, a Tirmizi kaže da je hasen sahих, navodi ga i Nisai i Ibn-Madže u svojim sahihimima te Hakim koji kaže da je ispravan lanac, Albani ga je ocijenio kao sahих u Sahihu broj 888)

Navodi se od Enesa, neka je Allah njime zadovoljan: “**Arapi bi posluživali jedni druge tokom putovanja. S Ebu-Bekrom i Omerom je bio jedan čovjek koji ih je posluživao. Nakon što su njih dvojica spavali i probudili se, otkrili su da im nije pripremljena hrana. Zatim je jedan drugome rekao: ‘On spava, kao da spava u svojoj kući.’¹¹ Potom su ga probudili i rekli mu: ‘Idi do Allahovog Poslanika (صلی اللہ علیہ وسلم) i reci mu da ga Ebu-Bekr i Omer selame (šalju selam-pozdravljuju ga selamom) i traže neku hranu (dodatak) koji se može jesti uz hljeb.’ Zatim (kada je on došao Poslaniku) mu Poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) reče: ‘Poselami i njih od mene i obavijesti ih da su oni već uistinu jeli hranu (dodatak) uz hljeb.’ Njih dvojica su se uplašili te su došli do Vjerovjesnika (صلی اللہ علیہ وسلم) i rekli: ‘O, Allahov Poslaniče, poslali**

¹⁰ Niti očekuje da će ona dobiti taj stepen.

¹¹ Znači da ovo spavanje liči na spavanje u kući, a ne na spavanje na putovanju, pa su ga kritikovali zbog dugog spavanja.

smo ga tebi tražeći nešto da jedemo zajedno s hljebom, a ti si rekao da smo mi uistinu već jeli. A šta smo to mi jeli?’ On je rekao: ‘Meso svoga brata. Tako mi Onoga koji ima moju dušu u svojim rukama, ja zaista vidim njegovo meso među vašim očnjacima, (tj. vidljivo meso koje su oni zanemarili).’ Oni su rekli: ‘Traži oprost za nas.’ Poslanik (عليه السلام) je rekao: ‘Neka on moli moli za vaš oprost.’”

(Hadis navodi El-Haraiti u Musavijul-Ahlak (186) i Ed-Dija El-Makdisij u El-Muhtareh (2/33/2), Albani ga je ocijenio kao sahih u El-Silsile Es-Sahiha 2608)

Pripovijeda Ibn-Abbas (Allah bio njime zadovoljan): “**Vjerovjesnik (عليه السلام) je jednom prolazio pored dvaju kaburova i rekao: ‘Ova dvojica se, doista, kažnjavaju, a ne kažnjavaju se zbog nekog velikog grijeha. Jedan od njih se nije pokrivaо kod mokrenja,¹² dok je drugi činio nemimet – prenosio riječi kako bi zavadio dvije strane.’”**

(Sahih Buhari)

Navodi se od Abdullaха ibn-Mesuda (nek je Allah njime zadovoljan) da je kazao: “**Bili smo kod Vjerovjesnika (عليه السلام), jedan čovjek je ustao i otišao. Drugi je počeo pričati protiv njega (onoga koji je otišao). Vjerovjesnik (عليه السلام) mu je rekao: ‘Očetkaj zube.’ On reče: ‘Ali, zbog čega? Nisam jeo meso.’ A on (Vjerovjesnik) mu reče: ‘Zaista si ti jeo meso svog brata!’”**

¹² Nije se pokrivaо prilikom obavljanja male nužde (mokrenja).

(Sahih, navodi ga Taberani, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihu Et-Tergibu va Et-Terhibu 2837, navodi se u Gajetul-Meram 428)

Muaz bin-Džebel (nek je Allah njime zadovoljan) navodi: “**Da su oni spomenuli, kod Allahovog Poslanika (عليه‌الله‌ وسلم)**, jednog čovjeka govoreći: ‘On ne jede sve dok mu nije pripremljeno jelo¹³ i ne uzjaše (devu) sve dok mu nije osedlana.’¹⁴ Pa je Vjerovjesnik (عليه‌الله‌ وسلم) rekao: ‘Vi ste ga ogovorili.’ Oni su rekli: ‘O, Allahov Poslaniče, uistinu smo mi rekli ono što se nalazi kod njega (tj. samo istinu o njemu).’ Poslanik (عليه‌الله‌ وسلم) je rekao: ‘To je dovoljno (da se smatra kao tvoj grijeh) kada spomeneš svog brata (s nečim što mu se ne sviđa), čak iako je to o njemu istina.’”

(Sahih, navodi ga Asbehani i Begavi u Šerhu-Sune 3562, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihu 2667)

LIJEČENJE OGVARANJA (GIBETA)

Allahov Poslanik (عليه‌الله‌ وسلم) je rekao: “**Ko vjeruje u Allaha i Sudnji dan, neka govori ono što je dobro ili neka šuti.**”

(Sahih Buhari)

¹³ Ne jede tj. on ne priprema hranu, čeka sve dok mu se hrana ne dadne da jede.

¹⁴ Kada želi uzjahati životinju, čeka da mu drugi osedlaju životinju i tako obave njegovo posluživanje.

Allahov Poslanik (عليه‌وَسَلَامٌ) je rekao: “**Niko od vas neće vjerovati, sve dok svome bratu ne bude želio ono što i sam sebi želi.**”

(Sahih Buhari)

Navodi se od Ebu-Jusra bin-Amra (neka je Allah njime zadovoljan) da je kazao: “**O, Allahov Poslaniče, uputi me na radnju kojom će ući u Džennet. On je rekao: ‘Obuzdaj ovo – i pokazao je na svoj jezik.’ Ja sam mu to (pitanje) ponovio, a on je rekao: ‘Majka te pogubila¹⁵ (tj. propao si), zar će ljudi biti bacani na svoje noseve u vatru, osim zbog plodova njihovih jezika.’”**

(Sahih, navodi ga Ahmed)

Navodi se od Sufjan bin-Abd Allah es-Sakafij (neka je Allah njime zadovoljan) da je kazao:

“**Rekao sam: ‘O, Allahov Poslaniče, reci mi nešto čega će se pridržavati.’¹⁶ On je rekao: ‘Reci: Allah je moj Gospodar, a zatim ustraj na pravom putu.’ Ja sam rekao: ‘Čega se najviše plašiš za mene, Allahov Poslaniče?’ On (Poslanik ﷺ) se uhvatio za svoj jezik i rekao: ‘Ovoga.’”**

(Sahih navodi ga Ibn-Hiban, Albani ga je ocijenio kao sahih u Zilalul-Dženne 22/15 i Tahridžul-Miškatu 15 i 4843)

Ukbe bin-Amir (neka je Allah njime zadovoljan) je kazao: “**Rekao sam: ‘O, Allahov Poslaniče, u čemu je spas?’ On je**

¹⁵ Majka te pogubila, odnosno izgubila.

¹⁶ Čega će se čvrsto pridržavati.

odgovorio: ‘Čuvaj (obuzdaj) svoj jezik, drži se svoje kuće i plači nad svojim grijehom.’”¹⁷

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 1392, u Es-Sahiha je pod hadisom 1122)

Allahov Poslanik (صلى الله عليه وسلم) je rekao: “**Kada čovjek osvane, cijelo tijelo se uistinu pokori jeziku i govori mu: ‘Boj se Allaha zbog nas, jer naša sudbina zavisi od tebe, pa ako budeš na ispravnom putu, i mi smo na ispravnom putu, a ako skreneš, i mi ćemo skrenuti s pravog puta.’”¹⁸**

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 351, sahih u Et-Tergibu i Et-Terhibu 2871)

Allahov Poslanik (صلى الله عليه وسلم) je rekao: “**Musliman je onaj od čijeg jezika i ruku su muslimani sigurni.**”

(Mutefekun alejhi)

Allahov Poslanik (صلى الله عليه وسلم) je rekao: “**Ko mi garantuje¹⁹ za svoj jezik²⁰ i spolno mjesto²¹, ja mu garantujem Džennet.**”

¹⁷ Boravi u svojoj kući, ne izlazi iz nje osim u nuždi i ne sijeli s ljudima, jer je uistinu u sjedenju s ljudima najveća šteta.

¹⁸ Cijelo tijelo se ponizi i pokori jeziku tj. svi udovi su pokorni i poslušni jeziku.

¹⁹ Ko će to sačuvati i dati mu njegovo pravo.

²⁰ Doslovno je rečeno – između dviju vilica (čeljusti), a misli se na jezik.

²¹ Doslovno je navedeno – što je između nogu, a misli se na spolni organ.

(Sahih Buhari)

POKUĐENOST OGUVANJA KOD DOBRIH PREDAKA (SELEFUS-SALIHA)

Abdullah ibn-Mas'ud (Allah bio njime zadovoljan) je rekao: **“Kod koga bude ogovoren vjernik i on ga odbrani, Allah će ga nagraditi dobrim na ovom i onom svijetu, a kod koga bude ogovoren vjernik, a on ga ne odbrani, Allah će ga kazniti zlom na ovom i onom svijetu. I niko ne proguta gori zalogaj od onoga ko ogovara vjernika; ako kaže o njemu ono što zna, on ga je već ogovorio, a ako kaže o njemu ono što ne zna, onda ga je potvorio (tj. slagao na njega).”**

(Sahih, navodi ga Buhari u El-Edebul-Mufrid, pogledaj sahil El-Edebul-Mufrid 567)

Kajs bin Ebu-Hazim je rekao: **“Amr bin el-As je hodao s grupom svojih prijatelja i prošao je pored leša mazge, a leš je već bio nadut. Rekao je: ‘Tako mi Allaha, da neko od vas jede sve ovo dok ne napuni svoj želudac, bolje je, nego da jede meso muslimana (tj. da ga ogovara).’”**

(Sahih, El-Edebul-Mufrid, pogledaj Sahih El-Edebul-Mufrid 569)

El-Hafiz ibn-Hadžer je ogovaranje objasnio: **“Spomenuti nekoga po nečemu što on prezire, svejedno je li to u tijelu osobe, njegovoj vjeri, njegovom ovosvjetskom životu, njegovom nefsu, fizičkom izgledu, moralu, bogatstvu, ocu (ili majci), djetetu, supruzi (ili suprugu), slugi, odjeći,**

pokretu, osmijehu, mrštenju ili bilo kojoj drugoj stvari u vezi s njim, svejedno je li to spomenuto verbalno (govorom), išaretom (gestikulacijom) ili simbolom.”

(Fethul-Bari)

ODNOS (PROPIST) ONOGA KO ČUJE OGOVARANJE BRATA MUSLIMANA

Onaj ko čuje da jedna osoba ogovara drugu, dužan je to spriječiti (zabraniti udaranje na čast brata) i zanijekati (opovrgnuti) njegov govor, a ako je nemoćan to uraditi ili se njegovo zanijekanje ne prihvati, napustit će to sijelo ako može.

Allahov Poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) je rekao: “**Onaj ko brani čast svog brata, Allah će sačuvati njegovo lice od vatre na Sudnjem danu.**”

(Sahih, navodi ga Ahmed, Tirmizi (i kaže da je hadis hasen), Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 6262, sahih u Et-Tergibu i Et-Terhibu 2848)

Allahov Poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) je rekao: “**Ako musliman brani čast svog brata u njegovom odsustvu, Allah će ga, zaista, oslobođiti od vatre na Sudnjem danu.**”²²

²² Odbrani ga, jer čuje onoga ko ga kritikuje i tako on odgovori kritičaru koji ga ogovara, i to savjetujući ga da mu nije dozvoljeno tako govoriti ili mu objašnjavajući da je laž to što govorи.

(Sahih, navodi ga Ahmed, Taberani, Albani ga je ocijenio kao sahih u Sahihul-Džamiu 6240)

Poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) je sjedio među svojim drugovima na Tebuku i rekao: “**Šta se dogodilo s Ka'bom bin-Malikom** (tj. zašto nije izašao da ratuje na Tebuk)?” Čovjek iz plemena Banu Selemeh je rekao: ‘O, Allahov Poslaniče, njegovo dopadanje samim sobom i svojim ogrtačem ga je zadržalo, pa gleda njegove krajeve!’ Mu'az bin-Džebel je rekao: ‘Kako je loše to što si rekao, tako mi Allaha, o, Allahov Poslaniče, mi ne znamo o njemu ništa drugo, osim dobro!’ **Pa je Allahov poslanik (صلی اللہ علیہ وسلم) šutio.**²³

(Mutefekun alejhi)

ŠTA JE DOZVOLJENO OD OGUVANJA

Kemaluddin Ebu-Šerif je rekao (kao što je to spomenuo Es-San'ani u Subulus-Selamu):

“Kritikovanje ili korenje (grdenje) ne spada u oguvanje u šest slučajeva... onaj koji se požali na zulum (nepravdu), onoga kojeg je potrebno opisati ispravno radi identifikacije, na onoga na kojeg je potrebno upozoriti ljude, onoga koji pokazuje javni nemoral, onaj koji traži nečije mišljenje (fetvu) i za onoga koji traži podršku kako bi se uklonilo zlo.”

²³ Njegovo samodopadanje i dopadanje njegovim ogrtačem ga je spriječilo da izade u borbu, pa je gledao u krajeve svog ogrtača.

Tako je dozvoljeno mazlumu da se požali kadiji govoreći: “Taj i taj mi je učinio zulum s tim.”

Dozvoljeno je ako je osoba poznata po nadimku (a poznaju ga samo po tom nadimku) poput onoga ko je šepav (hromost) ili razrok (strabizam), da se time prepoznaće, ali je zabranjeno nazivati ga tim nadimkom s namjerom da se obezvrijedi. Ako ga je moguće prepoznati po drugom imenu, onda je to bolje.

Također je dopušteno upozoriti muslimane na zlo neke osobe i da im se da savjet (u vezi s njom). Na primjer, savjetovanje čovjeka kada se radi o sklapanju braka (buduće tazbine) ili kada se radi o poslovnom partnerstvu ili, pak, u pogledu komšija (komšiluku). Osoba koja savjetuje ne smije ništa kriti, ali on treba spomenuti sve što nije u redu s tom osobom i treba imati isključivo namjeru savjetovanja.

Čovjek može ogovoriti osobu zbog vidljivog javnog nemoralta ili njegove inovacije (bide) u vjeri. Na primjer, kada osoba javno piye alkohol ili uzima (otima) ljudima novac na nepravedan način. Tada je dopušteno da ga spomenemo sa onim što javno radi (od grijeha), ali je zabranjeno spominjati njegove druge nedostatke koje javno ne radi.

Dozvoljeno je osobi da ode kod kadije (suca) radi traženja njegovog mišljenja (savjeta), zbog osobe koja mu je učinila zulum (nasilje), da kaže: “Taj i taj mi je učinio zulum na taj i taj način.” I pita kadiju ima li on pravo uraditi to što je uradio, te kako da ispravi nepravdu i uzme svoje pravo od njega (zalima).

Također je dopušteno onome ko želi odstraniti ono što je loše i vratiti grijesnika (nepokornog) na pravi put, reći (drugoj osobi):

“Taj i taj je uradio to. Spriječi ga od toga.” Njegova namjera mora biti da se ukloni loša stvar, a ako mu nije ta namjera, onda je zabranjeno.

SADRŽAJ

UVOD

DEFINICIJA OGOVARANJA

**ZABRANA OGOVARANJA U ČASNOM
KUR'ANU**

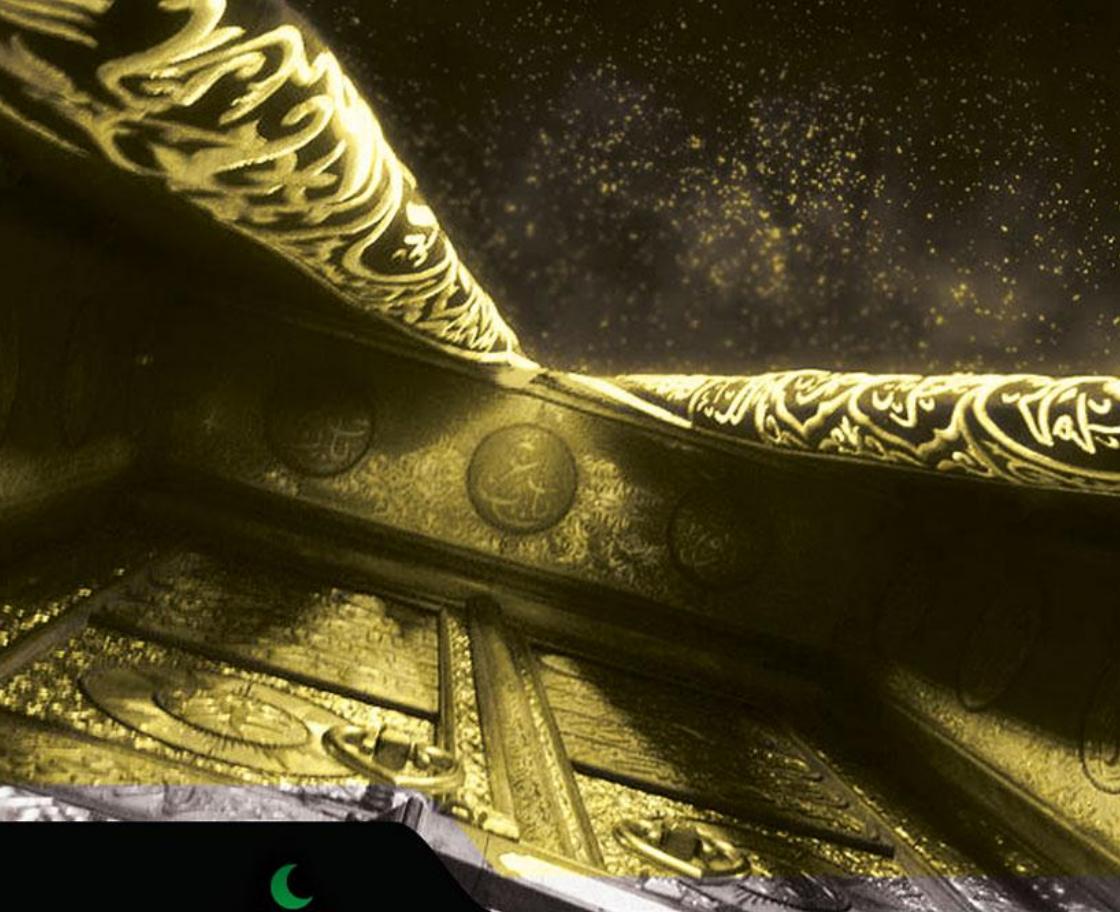
**ZABRANA OGOVARANJA U
VJEROVJESNIKOVOM (صلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ) SUNNETU**

LIJEČENJE OGOVARANJA

**POKUĐENOST OGOVARANJA KOD DOBRIH
PREDAKA**

**ODNOS (PROPIS) ONOGA KO ČUJE
OGOVARANJE BRATA MUSLIMANA**

ŠTA JE DOZVOLJENO OD OGOVARANJA

 ISLAM LAND
GROW GOODNESS BY YOUR HAND
EXPLORE ISLAM IN ALL LANGUAGES

WWW.ISLAMLAND.COM